

Inzoomen op het verleden, deel III

Arie Pieters

Inzoomen op het verleden, deel III

Arie Pieters

Schrijver: Arie A. Pieters
Omslagontwerp: Arie A. Pieters

Foto's privé-verzamelingen:

collectie/archief Arie A. Pieters
collectie K. Verbeek
collectie A. W. Barends
collectie K. L. Harmsen †
collectie A. v. Bruggen
collectie W. v. d. Brink
collectie J. Berkman
collectie H. Broersen
collectie W. H. Jansma
collectie R. J. Verduin †
collectie E. Harinck

Foto's websites:

website Kunstvaartforum.com, website Dordtsekaart.nl,
website Wikipedia.org, website Binnenvaart.eu,
website Regionaalarchiefdordrecht.nl, website Oudedaf.nl,
website Nationaalarchief.nl, website HWWonen.nl,
website KNSB.nl, website Bouwmachinesvantoen.nl

Foto's facebookgroepen:

Hoeksche Waard in vroeger tijden, Historisch 's-Gravendeel

Foto omslag:

Werkzaamheden bij de haven te 's-Gravendeel. (1928/1929)
ISBN: 9789403605494
Uitgegeven via: Mijnbestseller.nl
Print: Printforce
Copyright: Arie A. Pieters, 2020 ©

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. 's-Gravendeel-Hoeksche Waard
3. Drechtsteden & Rijnmond
4. Van de historische hak op de tak...
5. Nawoord
6. Bronnen & woord van dank
7. Eerdere uitgaven

1. Inleiding

'Inzoomen op het verleden, deel III', ligt in de winkel. Gelet op de enorme hoeveelheid oude foto's en ook historische ansichtkaarten, die inmiddels zijn opgeslagen in mijn digitale archief was de keuze om verder te gaan met deze fotoboeken ook niet meer dan logisch. Daarnaast krijg ik nog bijna wekelijks weer nieuwe oude kiekjes aangereikt. De ene keer via facebook, dan weer via e-mail en soms zelfs nog gewoon 'ouderwets' in een enveloppe. Inderdaad, ik kan dus bijna de inleiding van deel II overdoen... Het is echter elke keer weer een 'feestje' als er een paar bijzondere of onbekende oude plaatjes opduiken en doorgaan met de serie 'Inzoomen op het verleden' is dan ook zeker geen straf. Bovendien levert ook het werken aan zulke boekjes weer nieuwe inspiratie op voor de schrijver/samensteller.

In de inleiding van deel II heb ik het ondermeer gehad over de Puttershoekse schaatsheld; Kees Verkerk. En ik moest naderhand denken aan een uitspraak die ik hem had horen doen toen ik hem enkele jaren geleden tegenkwam in zijn geboortedorp Puttershoek. Hij was toen overgekomen vanuit Noorwegen voor een signeesessie van het boek 'Keessie'. Een biografie over de beroemde schaatser geschreven door Jeroen Haarsma. Verkerk had het toen ondermeer over zijn snel groeiende populariteit en ook die van Ard Schenk in de jaren zestig. Dat had uiteraard mede te maken met hun prestaties, maar volgens Kees Verkerk ook met de komst van televisies in steeds meer huiskamers. In de jaren vijftig en ook begin jaren zestig moesten veel mensen het nog met alleen een radio doen. Zo luisterde Verkerk als jongen zelf ook naar de prestaties van o.a. Henk van der Grift, die in 1961 wereldkampioen allround werd.

Hij was daarmee één van de weinige Nederlandse schaatsers die zich in het tijdperk voor Ard & Keessie kon meten met de toen vaak dominante Noren en Russen. Kees Broekman was in de jaren tussen 1950 en 1960 de enige geweest die ook een internationale allround titel wist te behalen. Hij pakte in 1953 de Europese titel. Na het 'neerpennen' van de inleiding van het tweede deel ben ik mij ook eens gaan verdiepen in de schaats-historie en dan met name die van de periode tussen 1950 en 1964, want zo gaat dat vaak bijna ongemerkt met historische zaken: Van het één komt het ander....

*Stayer Kees Broekman in de bocht tijdens een race in 1954.

Broekman, ik kende zijn prestaties zelf nog van de verhalen van mijn vader en enkele ooms die ook schaatsfan waren, was eigenlijk een beetje de Piet Kleine van zijn tijd. Hij was vooral een topper op de 5000 en 10.000 meter, maar behaalde door een matige 500 meter slechts één internationale titel. Ook in dat opzicht vergelijkbaar met Piet Kleine, die éénmaal wereldkampioen werd. Maar hoe waren de 'schaatsverhoudingen' in de jaren veertig en vijftig nu precies? Je hoort tegenwoordig dan telkens de verhalen over Noorse 'overheersing' en de vele goede Russische stayers, maar was er ook nog een derde top-land toen? Jazeker. Na Noorwegen en Rusland (toen USSR) waren de Finnen vaak sterk.

*Schaatsheld Kees Verkerk in actie, einde jaren zestig.

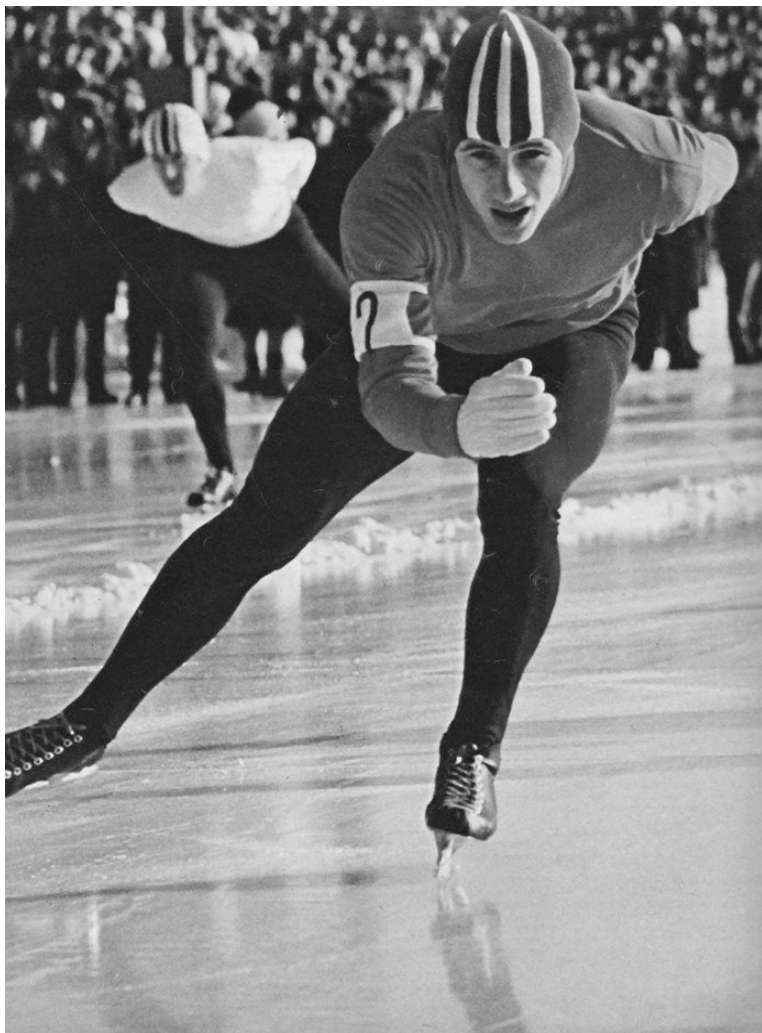
Net als in onze tegenwoordige tijd was Rusland (USSR) in de jaren dertig, veertig en vijftig het tweede schaatsland. Alleen moesten Russische kampioenen toen vaak het onderspit delven tegen de Noorse toppers, nu zijn het al bijna drie decennia de Nederlandse schaatsers die de meeste medailles behalen op allround kampioenschappen en de Olympische spelen.

*Oleg Gontsjarenko. De Russische schaatsgrootheid die niet alleen Kees Broekman de loef afstak tijdens de allround kampioenschappen, maar soms ook de Noorse toppers van die jaren. Hij werd wereldkampioen in 1953, 1956 en 1958.

*Juhani Järvinen, één van de Finse schaatshelden in de jaren vijftig. Hij werd wereldkampioen allround in 1959.

*Dankzij Kees Verkerk en Ard Schenk werd Nederland in het schaatsen in de jaren zestig een vast 'top drie' land. (Een foto uit de Revu./Archief KNSB-Wiki.)

Van het één komt het ander... En zo ontdekte ik dus dat Oleg Gontsjarenko in de jaren vijftig niet alleen vaak Kees Broekman wist te verslaan, maar soms ook al die Noorse schaats-toppers van die tijd. En dat de top drie van schaatslanden toen feitelijk vaak bestond uit Noorwegen, Rusland (USSR) en Finland, in die volgorde. Maar dit 'even doorgraven' principe kunnen we dus ook heel simpel toepassen op de 'gewone' foto's uit ons dagelijkse leven. Als er foto's voorbijkomen van bijvoorbeeld oude GMC of REO kippers kunnen we erachter proberen te komen wie de chauffeurs waren. En aan welke belangrijke bouwprojecten hebben de bedrijven die eigenaar waren van die kippers ooit meegewerkt? Bestaan die bedrijven nog steeds of zijn ze overgenomen door andere bedrijven, of misschien ondertussen nu helemaal van het toneel verdwenen?

In deel II zagen we bijvoorbeeld ook enkele voormalige gemeentehuizen voorbij komen. Sommige van deze ooit voorname panden hebben nu een andere functie gekregen en zijn nog steeds heel herkenbaar. Soms mede dankzij die andere functie die zij nu hebben. Maar enkele zijn nu ook al lange tijd woonhuizen en zijn min of meer een 'anoniem leven' gaan leiden. Mensen en hun historie, oude gebouwen en de auto's en bedrijven van vroeger: Als je maar de moeite neemt om alles eens wat scherper te gaan bekijken kom je steeds meer dingen tegen. Deze boekjes zijn ook juist mede bedoeld om dat idee een beetje te stimuleren.

Ik wens de lezer weer veel lees- en kijkplezier met inmiddels deze derde, 'ingezoomde' speurtocht in het verleden.

Arie Pieters

2. 's-Gravendeel-Hoeksche Waard

Ook in dit derde deel trappen we weer af in 's-Gravendeel en de Hoeksche waard, voor wat betreft de historische kiekjes. Hier kijken we naar een stukje Noord Voorstraat in 's-Gravendeel. Een jongen, uiteraard op klompen was de enige 'toeschouwer' toen de fotograaf rond 1910-1915 afdruckte voor deze foto.

*De Noord Voorstraat in 's-Gravendeel rond 1910. Rechts vangen we nog een glimp op van één van de circa 90 iepen die tot 1923 rondom de Kreek stonden.